

ALEKSANDER WASECKI, OLECH MAZUR

Zastosowanie preparatu Vinblastin w leczeniu guzów Stickera

Z Kliniki Położniczej Instytutu Patologii i Terapii Zwierząt Wydziału Weterynaryjnego AR we Wrocławiu

W praktyce weterynaryjnej spotyka się często u suk w pochwie tzw. guzy Stickera, które według ostatnich badań uważane są za zakaźne ziarniniaki, wywodzące się z układu siateczkowo-śródbłonkowego (1). Guzy te mogą występować pojedynczo lub rozsiewać się na całej powierzchni pochwy, obejmując swoim zasięgiem zewnętrzną ujście cewki moczowej. Z tego powodu usunięcie ich w sposób chirurgiczny jest znacznie utrudnione (5). Mechaniczne usuwanie ich fragmentami przez ucisk palcami nie daje pożądanego efektu, ponieważ powstają ubytki nie wykazujące tendencji do gojenia, a ponadto ulegają zanieczyszczeniu moczem dając nieprzyjemny, cuchnący wpływ z pochwy. Obserwuje się nawroty procesu chorobowego z pełnym rozplemem tkanki nowotworowej. Szczególne trudności techniczne nasuwa usunięcie guzów Stickera w przypadku usadowienia się ich na żołądzi prącia u samców.

Podejmowano próby leczenia tych nowotworów z poławicznymi rezultatami stosując trójterpeny zawarte w żagwi brzozej (4), jak również preparaty hormonalne (3). Niedoskonałość dotychczas uzyskiwanych efektów w leczeniu guzów Stickera skłoniła autorów do wypróbowania leku cytotatycznego o nazwie Vinblastin F-my Richter (RFN). Substancję czynną w preparacie stanowi alkaloid otrzymany z barwnika *Vinca rosea*, który działa hamująco na metabolizm komórek nowotworowych (2).

Materiał i metody

Vinblastin stosowano w leczeniu 4 suk i 3 psów w wieku 1,5—11 lat, u których guzy Stickera potwierdzono badaniem histopatologicznym. U suk występowały one w pochwie, u psów na żołądzi prącia i w zakresie błony śluzowej worka napletkowego. Preparat w ampułkach po 5 mg substancji czynnej podawano dożylnie nie przekraczając przy pierwszym podaniu dawki 0,1 mg na kg wagi ciała zwierzęcia. Każdą następną iniekcję wykonywano w odstępach jednego tygodnia w dawkach przedstawionych w tab. 1. Kuracja prowadzona ambulatoryjnie trwała 4—6 tygodni. Na całą kurację użyto nie więcej jak 5 mg preparatu (jedno opakowanie). Przed oraz w trakcie podawania leku poddawano zwierzęta badaniu klinicznemu ogólnemu, miejscowemu narządu płciowego oraz obserwacji obrazu krwi. W jednym przypadku (suka nr kl. 40/75) nastąpił spadek ilości białych ciałek krwi poniżej 3000 w mm³. Kurację przerwano na okres tygodnia, stosując się do zaleceń wytwórcy leku (2).

Omówienie wyników

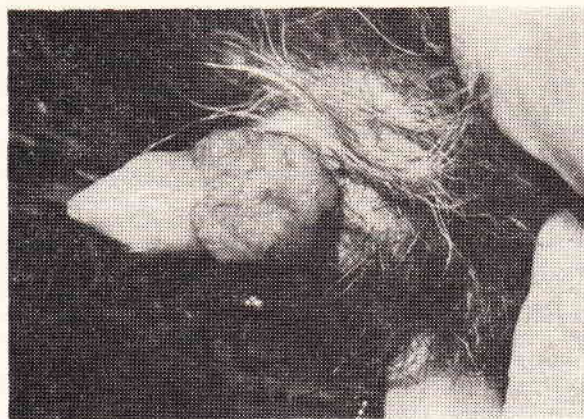
Wyniki przedstawiono w tab. 1. We wszystkich przypadkach, w których stwierdzono guzy

Stickera potwierdzone badaniem histopatologicznym, terapia przy użyciu preparatu Vinblastin dała pozytywne rezultaty. W obrazie klinicznym już w 7 dni po pierwszej iniekcji obserwowano słabsze krwawienie z pochwy lub worka napletkowego przy równoczesnym zmniejszeniu się wielkości guzów, przybieraniu spistości bardziej zbitej i tendencji do ograniczonego rozpadu zmienionej nowotworowo tkanki. Ogólna reakcja organizmu na podany lek była podobna u wszystkich zwierząt. Po 2—3 dniach od rozpoczęcia leczenia obserwowano spadek apetytu, osowiałość, niekiedy odruchy wymiotne. Objawy

Tab. 1. Wyniki leczenia guzów Stickera preparatem Vinblastin (Richter)

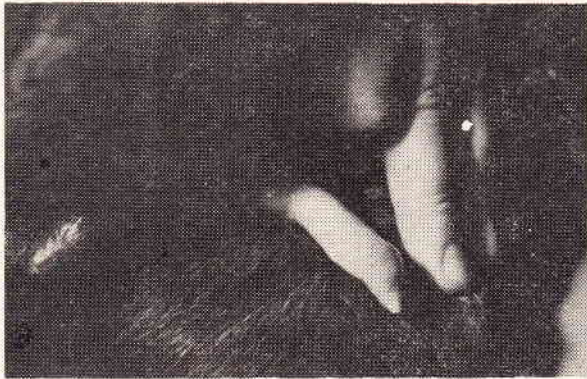
Plec	Wiek w latach	Rasa	Rozpoznanie	Dawki leku w mg stosowane co 7 dni	Ilość iniekcji	Wynik leczenia
♀	1,5	mieszaniec	guz Stickera	10-15-15-05-05	5	dodatni
♀	6	owcz. niem.	guz Stickera	20-15-10-05	4	dodatni
♀	8	mieszaniec	guz Stickera	10-15-10-05-05-05	6	dodatni
♀	7	boxer	guz Stickera	20-15-10-05	4	dodatni
♂	8	mieszaniec	guz Stickera	10-15-10-05-05-05	6	dodatni
♂	11	jęgterrier	guz Stickera	15-15-10-05-05	5	dodatni
♂	3,5	mieszaniec	guz Stickera	10-15-15-05-05	5	dodatni
♀	8	doberman	gruczolako-rak	15-15-15-05	8	dodatni

te ustąpiły w ciągu następnych 2—3 dni. Kontrolna ocena kliniczna narządu płciowego zwierząt przeprowadzona po 4 tygodniach od ostatniej iniekcji preparatu wykazała jedynie małą łącznotkankową bliznę w miejscu, gdzie uprzednio występowały zmiany nowotworowe pochwy, napletka lub prącia. Vinblastin próbowano również stosować w leczeniu gruczolako-raka pochwy u suki oznaczonej nr klinicznym 385/75 (tab. 1). W tym przypadku nie uzyskano wyniku pozytywnego, mimo stosowania leku przez 8 tygodni i zwiększenia ilości preparatu do 10 mg

Ryc. 1. Guz Stickera umiejscowiony na prąciu psa — stan przed leczeniem

tj. 2 opakowań fabrycznych. Pomimo ujemnego wyniku terapii w przytoczonym przypadku, wydaje się celowe podjęcie badań nad skutecznością preparatu Vinblastin w leczeniu innych nowotworów niezależnie od ich charakteru i umiejscowienia.

Ryc. 2. Prącie po leczeniu preparatem Vinblastin

Biorąc pod uwagę pozytywne wyniki leczenia preparatem Vinblastin F-my Richter guzów Sticker'a pochwy i narządu płciowego 7 suk i psów należy stwierdzić, że lek ten może okazać się bardzo cenny w likwidacji tej tak często występującej w praktyce weterynaryjnej przypadłości trudno podatnej na leczenie chirurgiczne i dotychczas stosowaną terapię zachowawczą, zwłaszcza hormonalną.

Wnioski

1. Preparat cytostaticzny Vinblastin F-my Richter (RFN) jest skutecznym terapeutycznym w przypadku guzów Sticker'a pochwy u suk oraz prącia i napletka u psów.

MARTON J., SZAZADOS I.: Ocena sanitarno-weterynaryjna mięsa krów poddanych ubojowi w izolatorach z powodu komplikacji przy porodach. (Adatok az „ellesi komplikaciok” miatt elkülönítetten levagott tehnek huzivizsagalatahoz). Magy. Ao. Lapja 32, 371—374, 1976 (6).

Poddano analizie oceny sanitarno-weterynaryjne mięsa pochodzącego od 114 krów poddanych ubojowi z powodu komplikacji przy porodach. Przyczyny ubojów były następujące: uwięźnięcie płodu w macicy (23), wypadnięcie pochwy (20), zaleganie poporodowe (11), rozerwanie stawów lędźwiowo-krzyżowych (10), pęknięcie macicy lub pochwy (9), zapalenie macicy (9), złamanie kości (8), porażenie poporodowe (8), komplikacje po cesarskim cięciu (5), krwiotoczne nacieczenie mięśni (5) i inne przyczyny (6).

Wyniki oceny sanitarno-weterynaryjnej były niekorzystne jeżeli stwierdzono: w macicy martwy lub rozdęty płód, odleżyny poporodowe, zapalenie macicy, nacieczenia krwiotoczne mięśni biodrowych. Badaniem bakteriologicznym u 35,8% krów stwierdzono posocznice, bakterie mięśni zakażenia mięśni oraz narządów wewnętrznych drobnoustrojami saprofitycznymi. Autorzy podkreślają, że przy wszelkich komplikacjach poporodowych krów badanie bakteriologiczne nabiera szczególnego znaczenia.

d. i.

2. Leczenie winno być uzupełnione okresowymi badaniami krwi z uwagi na możliwość wystąpienia przejściowej leukopenii i konieczność przerwania leczenia na okres tygodnia.

Piśmiennictwo

1. Nieberle K., Cohrs P.: Szczegółowa anatomia patologiczna zwierząt domowych. PWRiL, 1968.
2. Podlewski J. K., Chwalibogowska-Podlewska A.: Leki współczesnej terapii. PZWL, 1974.
3. Senze A.: Medycyna Wet. 8, 504, 1952.
4. Senze A.: Medycyna Wet. 8, 563, 1952.
5. Utzig J., Samborski Z.: Medycyna Wet. 12, 481, 1957.
6. Zakiewicz M.: Chirurgia małych zwierząt. PWRiL, 1970.

Adres autora: dr Aleksander Wasecki, ul. Sniadeckich 39A, 51-604 Wrocław.

Васэцки А., Мазур О. — Применение препарата Vinblastin (Richter) при лечении опухолей Штиккера (Sticker).

Цитостатический препарат Vinblastin применили у 8 собак: 7-страдающих опухолями Штиккера и 1-с аденокарциномой влагалища крайней плоти и полового члена. Препарат в дозировке 0,1 мг/кг веса тела вводили интравеннозно 4—6 раз с интервалом в 7 дней. Во всех 7 случаях заболевания опухолями Штиккера добились излечения. Во время курации надо вести контроль картины крови животных, так как существует возможность появления временной лейкопении (число лейкоцитов ниже 3000 в 1 мм³) и в связи с этим необходимость прерыва лечения на 1 неделю.

Wasecki A., Mazur O. — Application of Vinblastin in the treatment of Sticker's tumors.

The cytostatic drug — Vinblastin (produced by Richter's firm) was applied in 8 bitches and dogs with Sticker's tumors and adenocarcinoma in the vagina, prepuce, and penis. The drug at the dose of 0.1 mg/kg of body weight was being given 4—6 times intravenously at intervals of 7 days. In all seven cases of Sticker's tumors the results were positive, i.e. the animals recovered. In the course of therapy the blood picture of animals should be examined because of the possibility of leukopenia (the number of leucocytes below 3000 in 1 ml) and therefore the necessity to interrupt the treatment for a week.

SNIJDERS J. M. A., GERATS G. E.: Higiena uboju świń. IV. Stan zakażenia bakteryjnego tusz w różnych fazach uboju. (Hygiene bei der Schlachtung von Schweinen. IV. Bakteriologische Beschaffenheit der Schlachtierkörper während verschiedener Schlachtphasen). Fleischwirtschaft 56, 717, 1976.

Badano zmiany stanu zakażenia bakteryjnego tusz w poszczególnych fazach uboju świń. Stwierdzono, że początkowe wysokie zakażenie bakteryjne skóry zostało wyraźnie zmniejszone w czasie uboju. Średni stopień obniżenia się ilości bakterii po wykrwawieniu i końcowym natrysku, mierzony w log/cm² wynosił 2,2 dla ogólnej ilości bakterii tlenowych, 1,3 dla gramujemnych i ponad 1,5 dla Enterobacteriaceae. Nie wszystkie jednak fazy procesu ubojowego miały podobny wpływ na zakażenie tusz. Po oparzeniu, zakażenie powierzchni tusz było niższe niż po wykrwawieniu. W czasie maszynowego odszczeciniania, tusze zanieczyszczono kałem i brudem, co spowodowało wzrost ilości bakterii. Największy spadek zakażenia zaobserwowano po opaleniu tusz. Po toalecie końcowej zakażenie tusz wzrosło w sposób istotny. Natrysk po toalecie końcowej nie miał zdecydowanego wpływu na stopień zakażenia. Liczba bakterii na skórze świń, ubitych w pierwszej kolejności, była istotnie wyższa po przejściu przez aparaturę czyszczącą i myjącą, niż świń ubitych w 1,5 godz. później.

a. a.